

מוריה רזנברג¹, מאיה ארנון², ד"ר טלי קפואה², אפרת פרץ¹, ראיסה גבנטמכר¹,
יפה לילייב¹, סיגל רביע³, שני וייס³, אורטל ביטן³, נטע פור אייזנברג², ד"ר חגית פדובה¹

¹המערך לאיכות ובטיחות המטופל, ²המרכז לסימולציה רפואית (מט"ס), ³הלשכה המשפטית, המרכז הרפואי ע"ש סוראסקי, תל אביב

רקע

מתן טיפול בטוח ומניעת טעויות בטיפול מושגים על ידי הפיכת הטעות להזדמנות ללמידה, שיפור בטיחות הטיפול ומניעת מזק. הכלים וההכשרה בנושא בטיחות הטיפול לצוות נעשית באמצעות לומדות והדרכות אשר מעוררים שיתוף פעולה חלקי ותחושת מעמסה בקרב העובדים ומנהליהם. מתוך ההבנה שהדרכה באמצעות לומדות הינה לא אפקטיבית דיו, יצרנו הכשרה חווייתית.

שיטה

1. הגדרת אוכלוסיית היעד שהינה צוותי בית החולים, הממונים בכל יחידה על הובלת תהליכי איכות ובטיחות.
2. מיפוי של אירועים חריגים ותהליכים ברי סיכון בטיפול הרפואי בבית חולים ומיקוד לנושאי הכשרה מרכזיים.
3. כתיבה של 4 תרחישים - "מתן הסכמה מדעת", "גילוי נאות", "כמעט אירוע" ותרחיש תרגול כתיבת תחקיר.

ההכשרה "לטעות ולתהות" נבנתה יחד עם צוות המרכז לטכנולוגיה וסימולציה רפואית ע"ש דואק (מ.ט.ס.). ההכשרה מובנית כהתנסות מעשית קבוצתית, באמצעות סימולציה מול שחקן. ההכשרה מרכזת בתוכה את המרכיבים המרכזיים והמעשיים בבטיחות הטיפול ונותנת לצוותים את הכלים להתמודדות, מניעה וניהול אירוע חריג. כמו כן, תרגול מיומנויות תקשורת ומתן כלים מתחום האתיקה והמשפט. לאחר כל תרחיש מתקיים דיון. אורך ההכשרה הינו 4 שעות. בתום ההכשרה מועבר משוב על הפעילות. התוצא הנמדד הינו שביעות רצון המשתתפים.

ממצאים

בסדנה השתתפו 79 אנשי צוות. 50 רופאים, 17 אנשי צוות מתחום הסייעות, 12 פרא-רפואי. 41 גברים, 38 נשים. 68% מהמשתתפים השיבו לשאלון. ציון ממוצע בשביעות רצון כללית מההכשרה היה 4.7/5. 82% חשבו כי ההכשרה יכולה לסייע במסגרת התפקיד בעבודה במידה רבה. 100% ענו שהיו ממליצים על ההכשרה לקולגות.

מסקנות

הסדנה "לטעות ולתהות" הינה הכשרה מקצועית חדשנית, מבוססת סימולציה, שפותחה באופן ייעודי להכשרת צוותים רפואיים בבטיחות הטיפול. המשתתפים הביעו שביעות רצון גבוהה וציינו, כי ההכשרה נתנה להם כלים מקצועיים למניעת טעויות ולניהול אירועים חריגים. כמו כן, תרמה להעלאת המודעות ולהטמעת תרבות הבטיחות בבית החולים. במהלך השנה יפתחו מספר מחזורים נוספים של הסדנה שהותאמו לתחומים נוספים.